

villige til, i det Øjeblik Studenterb hjemmet kommer med en lignende Ansøgning om Bidrag af det offentlige i Forhold til dets Virksomhed, at give baade til Loke og Thor. Under denne Forudsætning kan jeg eventuelt stemme for Forslaget.

Zahle: Det ærede Medlem, der sidst talte, kan roligt stemme for det af mine Medforlagsstillere og mig stillede Forslag om et Tilskud til Studentersamfundets Undervisningsrækker, thi den Forudsætning, som det ærede Medlem opstillede om, at ogsaa andre, som maatte iværksætte lignende Undervisningsrækker, skulde have Understøttelse i lignende Omfang, altsaa netop, som det ærede Medlem sagde, i Forhold til det Arbejde, de gjorde, skal jeg gøre mit yderste for at fyldestgøre. Jeg kræver virkelig Frihed for Loke saavel som for Thor, idet jeg naturligvis forstaa dette Ordsprog paa den Maade, som Grundtvigianerne forstod det, dengang de endnu kunde huske, hvad det var, Grundtvig mente, nemlig at der skal være lige Ret for alle Aandsretninger. Det er underligt nu at se, at man her i Tinget endogsaa ikke længere ved, hvad Ordet: Frihed for Loke og Frihed for Thor, egentlig betyder, eller hvad det tenderer hen til, idet endogsaa et Medlem, der antages at være udpræget Grundtvigianer, kan rejse sig og udtale, at man kræver Frihed og Statsunderstøttelse til noget, som i sig selv er afgjort slet, som Loke jo maatte siges at være. Men det ere det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) og jeg ikke uenige om, vi forstaa Ordsproget paa samme Maade, og jeg skal fuldt ud svare til det ærede Medlems Forventning med Hensyn til den af ham opstillede Forudsætning.

Berntsen: Jeg har tilladt mig at begære Ordet, ikke for at imødekomme det Ønske, som blev fremsat af det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Sabroe), og tale for Vaagekonerne, det forekommer mig ærlig talt, at der er gjort tilstrækkelig Hønnør for Vaagekonerne, og at man der ikke maa glemme de Emolumenter, som de faa i Form af varm Spise Morgen og Aften og i Form af Drikkepenge, som ydes dem. Jeg har tilladt mig at begære Ordet for at rette en Forespørgsel til den højtærede Minister angaaende Spørgsmaalet om Fordelingen af de Penge, der fra Statens Side stilles til Raadighed for Aftenskoleundervisningen paa Landet. Der foreligger et Forslag fra

det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) om at forhøje Kontoen med 3,000 Kr. Det er mig nemlig ikke rigtig klart, efter hvilke Regler disse Penge fordeles, og jeg har bragt i Erfaring, at der hist og her ganske enkelte Steder i Landet er ved at indsnige sig nogen Humbug ved Anvendelsen af disse Midler, og det synes jeg, at man i Tide skulde forhindre. Naar man fra Statens Side har ydet Midler til Friskoler, Højskoler og andre lignende Skoler, har man krævet en vis bestemt Garanti og fastsat visse bestemte Regler, der skulle følges. Men saa vidt mig bekendt, uddeler man Penge til Aftenskoleundervisningen fra Statens Side uden nogen som helst faste Regler, og uden at der stilles Krav om nogen virkelig Garanti. Følgen heraf er da den, at man i Skoleraadene let faar den Opfattelse, at naar Staten stiller disse Penge til Raadighed til Uddeling uden at kræve nogen effektiv Garanti, er det tvivlsomt, om Skoleraadene have Ret til at kræve en saadan. Det er mig ikke ukendt, at enkelte Steder er der Lærere, der bekendtgøre, at de holde Aftenskole, og den første Aften møder der maaske 7—8 unge Mennesker, næste Aften 6, o. s. v., snart er det forbi. Den vedkommende har holdt Aftenskole, ganske vist kun et Par eller nogle faa Aftener, men han indgiver sin Ansøgning om Understøttelse, og saavidt mig bekendt, kan han faa den. Jeg kender et Sogneraad, der af vedkommende Lærer har krævet Oplysninger om, hvilke Elever han har haft i sin Aftenskole, idet det ikke var muligt, at faa et eneste Sogneraadmedlem til at meddele, hvor mange der havde været, thi ingen vidste Besked om, at der havde været nogen, som søgte denne Undervisning, med Undtagelse af Lærerens egne Børn og hans Tjenestepige. Denne Lærer gjorde Krav paa at faa Understøttelse af Statskassen, og da han var vel anbefalet af Provsten, saa fik han den.

Men det kan dog ikke være Meningen, at Pengene til Aftenskolerne skulde kastes i Grams. Der maa dog være visse Regler, efter hvilke man uddeler Statens Midler til dette i og for sig saa smukke og gode Øjemed, der har min varmeste Sympati. Det er nu en Gang saa, at det ikke er alle Lærere, der kunne holde Aftenskole, der er Lærere, som ikke egne sig derfor, Lærere, som nu en Gang ikke kunne tiltale de unge saadan, at de finde sig tilfredsstillede ved denne Aftenskoleundervisning, der bydes. Det forekommer mig